CH 9.1.
STANOVENIE BIOGÉNNYCH AMÍNOV METÓDOU HPLC / FLD

1 PRINCÍP METÓDY

Biogénne amíny sa extrahujú zo vzoriek zriedenou kyselinou chloristou a analyzujú sa na chromatografickej kolóne s postkolónovou derivatizáciou s OPT (o-phthaldialdehyd). V zásaditom prostredí vzniká fluoreskujúci komplex, ktorý je detegovaný fluorescenčným detektorom.

2 POUŽITEĽNOSŤ METÓDY

Metóda je vhodná pre analýzu histamínu vo vzorkách živočíšnych tkanív, rybacích šalátov, výrobkov z rýb, piva, vína, putresínu, kadaverínu, tyramínu, spermínu, spermidínu a tryptamínu v živočíšnych tkanivách a pre analýzu tyramínu v syroch.

3 CHEMIKÁLIE A ROZTOKY

3.1 Čisté chemikálie

3.1.1 acetonitril
3.1.2 metanol
3.1.3 octan sodný trihydrát
3.1.4 kyselina octová
3.1.5 kyselina chloristá
3.1.6 o-phthaldialdehyd
3.1.7 kyselina boritá
3.1.8 KOH
3.1.9 BRIJ 35
3.1.10 histamín chlorid - HIS
3.1.11 tyramín hydrochlorid - TYR
3.1.12 putrescín (1,4-diaminobutane dihydrochloride) - PUT
3.1.13 kadaverín (1,5-diaminopentane dihydrochlorid) - CAD
3.1.14 spermín - SPM
3.1.15 spermidín trihydrochlorid - SPD
3.1.16 tryptamín - TRY
3.1.17 deionizovaná voda

3.2 Roztoky a reagencie

3.2.1 0,6 M kyselina chloristá (52 ml kyseliny chloristej (3.1.5) preniesť do 1 l odmernej banky a doplniť po rysku deionizovanou vodou (3.1.19)).
3.2.2 borátový pufer (61,8 g kys.boritej (3.1.7) + 40 g KOH (3.1.8) navážiť, preniesť do 1 l odmernej banky a doplniť po rysku deionizovanou vodou (3.1.19)).

3.2.3 derivatizačné činidlo (1,5 g BRIJ 35 (3.1.11) rozpustiť v 5 ml metanolu (3.1.2). Potom pridať 500 mg o-phthaldialdehydu (3.1.6) a nechať rozpustiť. Takto získaný roztok pridať k 500 ml borátového pufru (3.2.2))
3.2.4 eluent 1 : 13,32g trihydrátu otanu sodného (3.1.3) sa rozpustí v 800ml deionizovanej vody (3.1.19) a upraví sa pH kyselinou octovou (3.1.4), doplní deionizovanou vodou (3.1.19) do 1000ml.
3.2.5 eluent 2 : 21,28g trihydrátu otanu sodného (3.1.3) sa rozpustí v 600ml deionizovanej vody (3.1.1.19) a upraví sa pH kyselinou octovou (3.1.4). Pridá sa 230 ml acetonitrilu grade (3.1.1), doplní deionizovanou vodou (3.1.19) do 1000ml.

3.3 Štandardné roztoky

3.3.1 Zásobné roztoky štandardov

3.3.1.1 Zásobný štandardný roztok histamínu **ZR1** (100 mg/l histamínu v 0,6 M $HClO_4$)
Navážiť 8,285 mg histamínchloridu (3.1.12) do 50 ml odmernej banky a rozpustiť v 50 ml 0,6 M $HClO_4$ (3.2.1).

3.3.1.2 Zásobný štandardný roztok tyramínu **ZR2** (100 mg/l tyramínu v 0,6M $HClO_4$)
Navážiť 6,33 mg tyramínchloridu (3.1.13) do 50 ml odmernej banky a rozpustiť v 50 ml 0,6M $HClO_4$ (3.2.1).

3.3.1.3 Zásobný štandardný roztok putrescínu **ZR3** (100 mg/l putrescínu v 0,6 M $HClO_4$)
Navážiť 9,132 mg 1,4-diaminobutane dihydrochloride (putescín) (3.1.14) do 50 ml odmernej banky a rozpustiť v 50 ml 0,6 M $HClO_4$ (3.2.1).

3.3.1.4 Zásobný štandardný roztok kadaverínu **ZR4** (100 mg/l kadaverínu v 0,6 M $HClO_4$)
Navážiť 8,567 mg 1,5-diaminopentane dihydrochlorid (kadaverínu) (3.1.15) do 50 ml odmernej banky a rozpustiť v 50 ml 0,6 M $HClO_4$ (3.2.1).

3.3.1.5 Zásobný štandardný roztok spermínu **ZR5** (100 mg/l spermínu v 0,6 M $HClO_4$)
Navážiť 50 mg spermínu (3.1.16) do 50 ml odmernej banky a rozpustiť v 50 ml 0,6 M $HClO_4$ (3.2.1).

3.3.1.6 Zásobný štandardný roztok spermidínu **ZR6** (100 mg/l spermidínu v 0,6 M $HClO_4$)
Navážiť 8,765 mg spermidínu (3.1.17) do 50 ml odmernej banky a rozpustiť v 50 ml 0,6 M $HClO_4$ (3.2.1).

3.3.1.7 Zásobný štandardný roztok tryptamínu **ZR7** (100 mg/l tryptamínu v 0,6 M $HClO_4$)
Navážiť 5 mg tryptamínu (3.1.18) do 50 ml odmernej banky a rozpustiť v 50 ml 0,6 M $HClO_4$ (3.2.1).

3.3.2 Kalibračné roztoky štandardov

Do 50 ml odmerných baniek napipetovať objemy zásobného roztoku histamínu podľa tabuľky 1 a objemy zásobných roztokov biogénnych amínov podľa tabuľky 2 a doplniť po rysku 0,6 M kyselinou chloristou (3.2.1).

Tabuľka 1 Príprava kalibračných roztokov histamínu

Koncentrácia HIS (mg/l)	Označenie roztoku	Prídavok zo zásobného roztoku ZR1 (ml)
0,5	**H1**	0,25
1	**H2**	0,5
1,5	**H3**	0,75
2	**H4**	1,0
5	**H5**	2,5

Tabuľka 2 Príprava kalibračných roztokov biogénnych amínov

Koncentrácia TYR,PUT,CAD, HIS, SPM, SPD, TRY (mg/l)	Koncentrácia SPD, TRY (mg/l)	Označenie roztoku	Prídavok zo zásobného roztoku ZR1, ZR2, ZR3, ZR4, ZR5 (ml)	Prídavok zo zásobného roztoku ZR6, ZR7 (ml)
0,5	**1**	**A1**	0,25	0,5
1	**2**	**A2**	0,5	1,0
1,5	**3**	**A3**	0,75	1,5
2	**4**	**A4**	1,0	2,0
5	**10**	**A5**	2,5	5,0

4 PRÍSTROJE A POMÔCKY

4.1 kvapalinový chromatograf Agilent s fluorescenčným detektorom
4.2 chromatografická kolóna C -18, 125mm
4.3 chromatografická kolóna C-18, 250mm
4.4 peristaltické čerpadlo pre OPT roztok
4.5 spojky, reakčná sľučka, T-kus, tygónové hadičky
4.6 ultrazvukový kúpeľ
4.7 laboratórne sklo
4.8 homogenizátor
4.9 50 µl striekačka
4.10 filtračný papier
4.11 pH meter

5 PRACOVNÝ POSTUP

5.1 Príprava vzorky pre kontrolu kvality merania

5.1.1 Príprava negatívnej vzorky a fortifikovaných vzoriek

Na prípravu vzoriek sa používajú negatívne matrice. Vzorky sa fortifikujú na úrovni ustanoveného MRL (200mg/kg).
Navážiť 2 g zhomogenizovanej vzorky do Erlenmayerovej banky, pridať roztoky štandardov podľa tabuľky 3 pre histamín alebo tabuľky 4 pre stanovenie biogénnych amínov. Zmixovať na Vortexe. Nechať postáť 15 minút. Pokračovať podľa bodu 5.2.1

Tabuľka 3 Príprava fortifikovaných vzoriek pre stanovenie histamínu

Koncentrácia HIS vo vzorke (mg/kg)	**Prídavok roztoku ZR1 (ml)**
0	0
200	0,4

Tabuľka 4 Príprava fortifikovaných vzoriek pre stanovenie biogénnych amínov

Koncentrácia TYR, PUT, CAD, HIS, SPM, SPD, TRY vo vzorke (mg/kg)	**Prídavok roztoku ZR1, ZR2, ZR3, ZR4, ZR5, ZR6, ZR7 (ml)**
0	0
200	0,4

5.2 Príprava vzorky

5.2.1 Príprava vzorky pre stanovenie biogénnych amínov v rybách, svale a syre

10 g zhomogenizovanej vzorky do Erlenmayerovej banky, zaliať približne 70 ml 0,6M kyseliny chloristej (3.2.1) a sonikovať 15 min. v ultrazvukovom kúpeli. Vzorku kvantitatívne preniesť do 100 ml odmernej banky a doplniť po rysku 0,6 M kyselinou chloristou (3.2.1). Extrakt prefiltrovať cez filtračný papier, preniesť do vialky a aplikovať na kolónu.

5.2.2 Príprava vzorky pre stanovenie histamínu pivách a vínach

Vzorky piva a vína sa odplynia na ultrazvukovej lázni a aplikujú sa priamo bez úpravy na chromatografickú kolónu. Ak je potrebné riedia sa s 0,6M kys. chloristou (3.2.1).

Poznámka: V prípade, že sa vzorka koncentračne vymyká z rozsahu meranej kalibračnej krivky je pri opakovanom meraní upravená tak, aby koncentračne spadala do kalibračného rozsahu.

5.3 Chromatografická analýza

LC-podmienky pre histamín

Chromatografická kolóna C-18, 125 mm
Mobilná fáza: eluent 1 (3.2.2.4) : eluent 2 (3.2.2.5)
Prietok mobilnej fázy: 1 ml/min.
Prietok OPT činidla (: 0,5 ml/min.
Detekcia fluorescenčná: excitačná vlnová dĺžka 330 nm
emisná vlnová dĺžka 464 nm
Gradientová elúcia

LC-podmienky pre biogénne amíny

Chromatografická kolóna C -18e, 250
Mobilná fáza: eluent 1 (3.2.2.4) : eluent 2 (3.2.2.5)
Prietok mobilnej fázy: 1 ml/min.
Prietok OPT činidla 0,5 ml/min.

Detekcia fluorescenčná: excitačná vlnová dĺžka 330 nm
emisná vlnová dĺžka 464 nm
Gradientová elúcia

6 VYHODNOTENIE VÝSLEDKOV MERANIA

Koncentrácia zložky je úmerná hodnotám plochy píkov. Ich vyhodnotenie je vykonané porovnaním týchto plôch s plochami píkov nameraných v kalibračných roztokoch.

$$C_V = C_S \cdot R \quad \text{(mg/kg)}$$

C_V - koncentrácia amínu v mg/kg

C_S - koncentrácia amínu určená z kal. krivky (mg/l)

R - stupeň riedenia

7 LITERATÚRA

1. Leo M. L. Nollet, Food Analysis by HPLC, 2nd Edition 1992, p. 883- 896
2. AOAC Official Method 2005, 18th Edition, AOAC Official Method 957.13: Histamine in seafood, Chapter 35, p. 17-19
3. Deng-Fwu Hwang, Sheng-Hsiung Chang, Chyuan-Yuan Shiua, Tuu-jyi Chai, High – performance liquid chromatographic determination of biogenic amines in fish implicated in food poisoning, Journal of Chromatography B 693, 1997, p. 23–30
4. G. Vinci, M.L. Antonelli, Biogenic amines: quality index of freshness in red and white meat, Food Control 13, 2002, p. 519–524

8 ZOZNAM SKRATIEK

HPLC - kvapalinový chromatograf / kvapalinová chromatografia/
OPT - orto – phthaldialdehyd